

ART I DANSA A TERRASSA

L'obra més íntima de Romà Vallès

El Centre Cultural de Terrassa exposa prop de 50 obres d'un dels pioners de l'informalisme català

El Centre Cultural de Terrassa celebra el 90è aniversari del pintor Romà Vallès, pioner de l'informalisme a Catalunya, amb prop de 50 obres. Moltes provenen de la seva col·lecció particular.

ANTONI RIBAS TUR

BARCELONA. Romà Vallès (Barcelona, 1923), un dels pioners de l'informalisme català, va fer 90 anys el 16 de desembre. Segueix plenament en actiu i l'estudi que té a Barcelona se li fa estret perquè no hi pot pintar. "Necessito remenar pintura per estar més tranquil", diu l'artista. D'aquí poc, Vallès marxarà a Calaceit, on té una casa des del 1972, i tornarà a treballar. "Primer em miraré els camps d'ametllers plens de flors, això em va molt bé", afegeix.

Fa pocs dies, Vallès va assistir a la inauguració de l'exposició amb què el Centre Cultural de Terrassa celebra el seu aniversari, *Romà Vallès. 90 anys*. La mostra inclou 48 pintures datades del 1956 al 2011. La majoria provenen de la seva col·lecció particular i pertanyen a algunes de les onze sèries en què crítics com Juan Eduardo Cirlot, José Corredor Matheos, Conxita Oliver i Daniel Giralte-Miracle han dividit la seva obra, com *Cosmogonies*, *Collage*, *Geometria i informalisme*, *Biomorfisme*, *Nous conceptes* i *Reflexió-Procés-Pintura*. "Un quadre em frapa fort si és que hi ha alguna cosa més que el quadre, quan la matèria s'ha transformat i ja no és la pintura del pot", diu l'artista. A més de pintor, Vallès va ser un dels fundadors de l'Escola d'Art del FAD i ha desenvolupat una extensa trajectòria com a professor que li va permetre guanyar-se la vida i li va donar llibertat per pintar.

Vallès va començar el 2004 una nova sèrie, també representada dins la mostra, titulada *Heràclit*. "Per mi l'important del poc que se sap d'ell no és la frase que «un home mai pot banyar-se dues vegades al mateix riu» -diu-, sinó que té una altra

HOMENATGES ALS MESTRES
Romà Vallès al seu estudi de Barcelona sostenint dues pintures recents amb què ha volgut homenatjar Joan Miró i Pablo Picasso. PERE TORDERA

transcendència: uneix els extrems, els oposats, el dia i la nit, la llum i la foscor. Per mi és una comprensió total, un principi final de les coses que crec que li va bé a una obra que sembla que està gairebé a les acaballes". Entre els treballs que la formen, Vallès ha fet una petita sèrie d'homenatges a artistes que l'han marcat, com el Greco, Da Vinci, Miquel Àngel, Miró i Picasso. Així i tot, tot just acabar la carrera de belles arts -que "va ser força dura i força inútil", diu-, Vallès va començar a desfer el camí que havia après a partir del seu interès per l'art prehistòric, el dibuix infantil i el dels pobles aborígens. El 1955, després de la primera estada a París, va fer el salt a l'informalisme. "M'ho vaig jugar tot", insisteix.

"El canvi que va representar l'informalisme al món encara no es va

Degà
Vallès es va endinsar en l'informalisme el 1955 i s'hi ha mantingut fidel

lora prou. Tots els principis es van trencar. Aquí va arribar molt tard, tot i que algú s'ho atribueix tot ell. No és cert que entrés per Antoni Tàpies", diu Vallès. "El 1955-1956 érem molt pocs. Als 60 érem 10, 12 o 15, però d'aquests només n'ha quedat un, i es va fer un esforç molt gran per introduir l'informalisme a Barcelona", subratlla.

Encara queda molta feina per fer als grans museus catalans perquè la complexitat del teixit de l'art català de postguerra hi estigui representada i, de fet, Romà Vallès sovint no ha sigut reconegut per les institucions. "Érem pocs i mal avinguts. Formo part del grup de Guinovart, Hernández Pijuan i Ràfols Casamada. Per sort, abans que ells arribessin ja m'havia encarregat de fer exposicions per tot arreu. Potser va ser una qüestió de gelosia, perquè

vaig tenir un reconeixement molt primerenc", recorda el pintor. "Crec que hi ha hagut un ressentiment, no sé ben bé de què -afirma-. La meua pintura, que era totalment rupturista i antirègim, i les meves activitats en escoles i universitats, mostren que feia cap a una esquerra molt marcada. Va passar alguna cosa. Em vaig trobar amb un cert buit. No m'ha fet mal perquè quan va morir el meu galerista, René Metràs, vaig trobar feina per tot arreu". El 2008 l'Espai Volart de la Fundació Vila Casas li va dedicar l'exposició *Memòria 88* i ara Vallès en té dues més en preparació a la Fundació Mascort a Torroella de Montgrí i la primera al Museu de Montserrat. "Sóc força conscient d'allà on sóc però sí que m'agradaria que la meua obra quedés. Sense cap pretensió, crec que compta", diu. ■